

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Edna vsak centes in vsa s petdeset vti in v Mariboru, vsakoprijateljski list, ki ga izdaja vsak teden, za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovadi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vti. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, sprejema naročnino, iserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrtice za enkrat 18 vti, ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vti. Za večkratne oglašje primerca popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vti. Partic in rahvale vsaka petivrtica 24 vti. Izjave in Poslano 36 vti. — Inserati se sprejemajo do torka popoldne. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Sv. Oče znova vabi k molitvi za mir.

Molimo za mir!

Rimski list „Osservatore Romano“ objavlja sledeče pismo sv. Očeta svojemu generalnemu vikarju, kardinalu Pompiliju, v Rimu:

V strašnem sporu, ki pretresa Evropo, nismo mogli ostati kot vesoljni dušni pastir malodušni in nismo molče gledali, ker bi s tem zatajili svete dolžnosti, ki nam jih je naložilo vzvišeno, po Bogu nam naloženo poslanstvo miru in ljubezni. Od zadetka svoje vzvišene službe se že trudimo s srcem, ki je bilo po tako groznih prizorih užaljeno, da bi s svojimi opomini in nasveti pregovorili vojskujoče se narode, naj bi odložili orožje in uravnali svoje prepire s prijateljskim sporazumom tako, da bi odgovarjali človeškemu dostojanstvu. Vrgli smo se takorekoč med vojskujoče se narode, kakor oče med svoje boreče se sinove in smo jih rotili v imenu Boga, ki je neskončna pravica in ljubezen, naj vendar opuste namen medsebojnega uničevanja, naj raje jasno, posredno ali neposredno, obrazložijo želje vsake stranke in naj tako po načelih pravice in možnosti upoštevajo želje narodov, in naj prenesejo potrebne žrtve samoljubja in posebej koristi v danem slučaju na korist pravičnosti in splošne blaginje velike narodne skupnosti. To je bila in je edina pot, da se reši strašen prepir po načelih pravice in da se doseže mir, ki ne bi koristil samo eni stranki, ampak vsem in bi bil tako pravičen in trajen. Obžalujemo, ker se ni poslušal naš očetovski glas in ker vojska traja v svoji razdirjanosti dalje z vsemi svojimi grozotami. Mi pa v kljub temu, gospod kardinal, ne smemo in ne moremo molčati. Očetu, katerega sinovi se nahajajo v divji borbi, ni dovoljeno, da bi prenehal svariti samo iz tega razloga, ker so ostale njegove prošnje in soize brez uspeha. Znano vam pa tudi je, da je naš ponovnik klic po miru, akoravno ni dosegel

zaželjenega uspeha, našel globok odmev, in se je razlil kot balzam v srca vojskujočih se narodov, da, vlil se je celo v srca vseh ljudstev celega sveta in je vzbudil živahne, vroče želje, da bi videli, kako naj se ta krvavi spor čimprej reši.

Ne moremo se premagovati, da še ne bi enkrat povzdignili svojega glasu proti tej vojski, ki se nam dozdeva kot nekak samomor izobražene Evrope. Mi ne smemo opustiti, če nam to le razmere dopuščajo, da priporočamo vsakojako sredstvo in da opozarjamo na od pomoč, ki more služiti v to, da se doseže zaželjeni smoter.

Sedaj nudijo, gospod kardinal, nekatere pobožne žene ugodno priliko, ko so nam naznanile, da se hočejo v svetem postnem času duševno združiti k molitvi in pokori, da tako izprosijo od brezmejne božje milosrčnosti konec te strašne šibe. Tak predlog moremo le pozdraviti in priporočati v strajno molitev in krščansko pokoro, katera je mnogokrat edina tolažba ob razmesarjenju našega in slehernega človeškega srca vsled tega strašnega bratovskega boja in je najuspešnejše sredstvo, da izprosijo pri Gospodu zaželjeni mir. Mi smo radi tega ta predlog tako po očetovski blagoslovili in ga hočemo sedaj javno pohvaliti, ker želimo, da si ga prilastijo vsi verniki.

Mi vsekako zaupamo, da se bodo ne samo v Rimu, temveč po celi Italiji in v vseh drugih vojskujočih se deželah zbirale katoliške družine posebno v prihodnjih dneh v cerkvah, ki so posvečene pokori, daleč od posvetnih igrokazov in zabav, k vroči in trajni molitvi in h krščanski pokori, kar je v sedanjih dobah skrajno priporočljivo in je primerno bolesti vsake plemenite duše.

Posebno opominjamo vse matere, žene,

hčere in sestre borilcev, ki v svojih nežnih srcih bolj kakor vse druge osebe čutijo strašno gorje sedanje grozne vojske, da s svojim vzgledom in močjo svoje milobe na svojem domačem ognjišču pripravijo vse člane svoje družine, da neprestano in vroče molijo k Bogu in da prinašajo njegovemu božjemu prestolu prostovoljne žrtve, ki naj potolažijo pravično jezo božjo.

Ljubo bi nam celo bilo, ako bi katoliške družine vseh vojskujočih se narodov izvršile to delo ljubezni posebno na dan, ki je posvečen spominu prevzvišenega darovanja Boga-človeka, ki je hotel s svojim trpljenjem rešiti in tolažiti vse Adamove sinove, ki se v tej vedno znameniti uri njegove neskončne ljubezni obračajo nanj po posredovanju njegove žalostne, a neupognjene Matere, kraljice mučencev, in tako dosežejo milost, da morejo strahote in bolestne izgube prenašati s trdno krščansko udanostjo in ga prositi, da napravi konec tej dolgi in grozni preizkušnji.

In mi želimo — ker se z miloščino izbrišejo tudi grohi in se potolaži pravična jeza božja — da vsaka družina daruje primerno svojemu premoženju darove ljubezni v korist revežem in nesrečnežem, katere je Jezus-Odrešenik tako ljubil ter v posebno podporo ubogih otrok tistih, ki so padli v tej grozni vojski.

Končno podelimo v upanju, da se udeležijo tega dela krščanskega usmiljenja in nežnega sočustvanja za človeške bolesti in še bolj iz nadnaravne milosrčnosti, ki naj združi otroke pri tistem nebeškem Očetu, tudi družine nepristranskih dežel, vam, gospod kardinal, in omenjenim katoliškim ženam in družinam iz srca apostolski blagoslov.

V Vatikanu, dne 4. marca 1916.

Benedikt 'XV.

LISTEK.

Vojne pridige v postu 1. 1916.

I.

Prva postna nedelja.

Evangelij sv. Matevža 4, 1—10.

Tisti čas je bil Jezus od Duha peljan v puščavo, da bi bil izkušan od hudiča. In ko se je postil štirideset dni in štirideset noči, je postal potem lačen. In izkušnjavec je pristopil k njemu, in mu je rekel: Ako si Sin božji, reci, da bo to kamenje kruh! On je pa odgovoril in rekel: Pisano je: „Človek ne živi le od kruha, temveč od vsake besede, ki pride iz božjih ust.“ Tedaj ga vzame hudič s seboj v sveto mesto in ga postavi na vrh templja, in mu reče: Ako si Sin božji, vrzi se dol; pisano je namreč: „Svojim angelom je zapovedal zavoljo tebe, in te bodo nosili na rokah, da kje s svojo nogo ne zadeneš ob kamen.“ Jezus mu je rekel: Zopet je pisano: „Ne izkušaj Gospoda, svojega Boga!“ Zopet ga vzame hudič s seboj na zelo visoko goro in mu pokaže vsa kraljestva sveta in njih veličastvo, in mu reče: Vse to ti dam, ako (pred me) padeš in me moliš. Tedaj mu reče Jezus: Poberi se, satan; zakaj pisano je: „Gospoda, svojega Boga, moli in njemu samemu služ!“ Tedaj ga je popustil hudič; in glej, angeli so pristopili in mu stregli.

Drugi štiridesetdanski post v krvavi vojski! Postni čas v mirnih dneh je čas pokore in resnobe. Na pepelnico sredo, ob nastopu svetega časa, nam Cerkev leto za letom kliče: „Spomni se, človek, da si prah in se boš v prah povrnil!“ Z besedami preroka Joela nas izpodbujajo k pokori: „Izpreobrnite se h Go-

spodu, svojemu Bogu, ker je dobitljiv in usmiljen, potrpežljiv in velikega usmiljenja!“ Bridki časi silne vojske nas pa naravnost silijo, da voljno odpremo svoja srca tem zveličavnim opominom.

V svetem postnem času se obračamo iz domovine do Vas, bratje na bojiščih in v garnizijah! Vemo sicer, da Vaši dušni pastirji, č. gg. vojni kurati, z vso vnemo skrbijo za Vaš dušni blagor, Vas izpodbujajo in poučujejo, vam dele sv. zakramente. Prepričani pa smo, da Vas bo veselilo, ako dojde tudi iz domovine glas o večnih resnicah, ki so edina trdna podlaga našega življenja, ki se jih moramo zvesto okleniti zlasti v tako burnih časih. „Slov. Gospodar“, Vaš stari znanec, vam bo prinesel vsak teden do Velikonoči kratko premišljevanje za postne nedelje. Junaški branitelji ljube domovine, v znak hvaležnosti vam poklanjamo te postne poslanice; sprejmite jih prijazno kot pozdrav od doma, vtisnite si v srca božje resnice.

Evangelij prve postne nedelje nam pripoveduje o štiridesetdnevem postu božjega spokornika in o zmagi božjega bojevnika. Premišljajmo pomen teh dogodkov!

V raju je hudobni duh spraval v svojo sužnost prve stariše in njih potomstvo. Bog pa je hotel v svoji neskončni usmiljenosti rešiti človeka, ki ga je vezala veriga grehov. Prišel je Sin božji v človeški rodobi, postal je nam v vsem enak razen v grehu. Trideset let je preživel v tihoti in dajal vzgled delavnega, bogovdanega življenja. Pa približal se je čas, da napove odločilno vojsko hudemu duhu in reši človeški rod iz jarma stare sužnosti. Šel je k Jordanu, ki je ob Jordanu oznanjeval pokoro in krščeval;

tam se je dal krstiti On, „ki ni storil greha in ni bilo hudobnosti v njegovih ustih“ (1 Petr. 2, 22). Tedaj so se odprla nebesa in bil je slovesno razglašen kot božji Sin in Odrešenik. Po krstu se je umaknil v neobljudeno, pusto gorovje med Jeruzalemom in Jeriho in je tamkaj molil in se postil. Hudič duh je videl tu svojega nasprotnika, strašnega v svetosti in močnega v molitvi in hotel se je z njim poskusiti.

Začne se čudovita borba med hudobijo in svetostjo, med očetom greha in početnikom milosti. Hudič napade prvi. „Ako si božji Sin, reci, da bo to kamenje kruh“ — če imaš čudodelno moč, pomagaj najprej sebi in uteši svoj glad! Zveličar, ki se je popolnoma žrtvoval rešitvi drugih, ga zavrne: „Človek ne živi le od kruha, temveč od vsake besede, ki pride iz božjih ust.“ Jezus je delal čudeže, da pomaga trpečim, da utrdi v človeških srcih vero v veselo oznanilo božjega kraljestva, nikdar pa jih ni delal zase, v svojo korist.

Prvi napad sovražnikov je odbit. A nasprotnik je trdovraten, poskusi torej drugega. Vzame Zveličarja s seboj v sveto mesto ter ga postavi na vrh templja in mu reče: „Ako si Sin božji, vrzi se dol; pisano je namreč: Svojim angelom je zapovedal zavoljo tebe in te bodo nosili na rokah, da kje s svojo nogo ne zadeneš ob kamen.“ Tudi ta napad Zveličar zavrne. Pokazal bo, da je od Boga poslan, s čudežnimi deli usmiljenja, ne pa s predrznim skušnjajem Boga.

Sovražnik preide k tretjemu napadu, od katerega si obeta odločilnega vspaha. Pokaže Gospodu vsa kraljestva sveta in njih veličastvo ter mu vse oblubi, ako se mu uda in ga moli. Sedaj pa napravi božji bojevnik protinapad, ki se mu tudi peklenska

Dopusti in oprostive črno-vojniki.

Da se morejo letošnje spomlad polja in vinarji ter druge gospodarske vrste pravočasno in pravilno obdelati, je kmečko ljudstvo želelo, da se našim črnovojniki dovolijo delj časa trajajoči dopusti. Vojaška oblast je tem željam ustregla in je izdala dne 5. marca sledeči uradni razglas:

Da se pomore poljedelstvu in gozdarstvu v letu 1916 do kolikor mogoče mnogih delavskih moči in sicer za delj časa, se bo moštvo teh dveh stanovskih panog za izvršitev poljedelskih in gozdarskih del podeljeval dopust ter se bo vojaštvo posameznim posestnikom in občinam dalo na razpolago kot delavske skupine.

Dopusti se podelijo na način, da moštvo, ki se nahaja pri nadomestnih skupinah (črnovojniških etapnih (črnovojniških stražnih) bataljonih, v ujetniških taboriških, obmostjih, drugih stražnih in železniško-varnostnih oddelkih) in pripada enemu gorej navedenih poklicev, nadalje njih družinski člani (strici, sorodniki), hlapci in delavci svoje prošnje predložijo pri raportu. Poveljniki nadomestnih skupin (črnovojniških etapnih ali stražnih bataljonov itd.) imajo pravico, podeljevati dopuste in morajo, oziraje se na vojaške službene razmere, skrbeti za dovolj številne in pravočasno pripravljene delavske sile. Pisanih prošenj za dopust, dokaznih listin, uradnih potrdil, izvlekov itd. se ne zahteva.

Poleg moštva, ki služi pri nadomestnih skupinah (zavodih), se bodo podeljevali v širši meri dopusti tudi moštvo, ki služi pri črnovojniških etapnih (črnovojniških stražnih) bataljonih v ujetniških taboriških, obmostjih, drugih stražnih skupinah in železniških varnostnih oddelkih. Vojno ministrstvo bo, kolikor bo sploh mogoče, odredilo, da se samostojni poljedelci dodelijo k črnovojniškim stražnim bataljonom itd., da se tem posestnikom v zaledju omogočijo dopusti. Nasproti temu pa se delavske skupine iz teh bataljonov (skupin) ne bodo odpošiljale.

Dopusti se bodo razširili tudi na vse, črnovojniškim in vojnodajatvenim dolžnostim podvržene delavce (voznike itd.), ki so zaposleni pri vojaških mestih v zaledju. V kolikor dopuščajo osebne razmere, se bodo poslali na dopust v kar mogoče širšem obsegu tudi častniški sluge (koniski strežaji) v zaledju uporabljenih, nadalje sluge bolnih, okrevajočih in v dopustu se nahajajočih gazistov. Moštvo, ki je predlagano za superarbitracijo in ki je za službo nesposobno (tudi za stražna in pomožna služba) ter pripada poljedelskemu ali gozdarskemu poklicu, se bo do časa, ko se predstavi superarbitracijski komisiji ali do sklepanja o superarbitraciji, poslalo na dopust. Bolno moštvo in tako, ki se nahaja v oskrbi bolnišnic, se ne bo poslalo na dopust in se tudi ne bo pridelo poveljevanim delavskim skupinam. Tudi osebe, katere ne pripadajo nobenemu poljedelskemu ali gozdarskemu poklicu, in torej v smislu te odredbe pri dovoljevanju dopustov ne pridejo v poštev, se bodo pridelite k delavskim skupinam za poljedelska in gozdarska dela.

Dopuste se bo začelo podeljevati dne 10. marca. Dopustna doba moštva, ki je sposobno za službo na bojni črti — izvzete so infanterijske in lovške čete, za katere obstojijo posebne dopustne določbe — bo kolikor mogoče dolga in sicer najmanj tri

do štiri tedne in če so prošili samostojni poljedelci ali gozdni delavci, če mogoče, celo pet tednov, ako le vojaške službene razmere to dopuščajo. Moštvo nadomestnih skupin, ki ni sposobno za službo na bojni črti, pa se bo, kolikor bo to mogoče, še za delj časa poslalo na dopust. Gledalo se bo tudi na to, da se bo moštvo omogočilo še večkratne dopuste. Glede obleke, legitimacij in nadzorstva moštva, ki je na dopustu, veljajo v neznatni spremembami dosedanja tozadevna temeljna določila.

Ako želijo posamezni posestniki ali občine v deželah, ki ležijo izven vojnega ozemlja, da bi se jim poslalo moštvo kot delavske skupine za opravljanje poljedelskih in gozdarskih del in sicer za isto dobo, kakor pri dopustih, se morajo vložiti prošnje potom političnih oblasti. Te delavske skupine obstojijo iz 20 moč, kateri so pod vodstvom podčastnika. Politična okrajna oblast pošlje prošnjo na pristojni deželni delavski izkazni urad, kateri pošlje prošnjo, ko jo je preiskal, na pristojno vojaško poveljstvo. Glede pristojbin, stanovanj in oskrbe, katero mora s kruhom vred preskrbeti posamezni posestnik ali občina, veljajo v splošnem dosedanja določila. Delodajalec mora dati vsakemu dobi krajevno običajno odškodnino, katere višino določi politično okrajna oblast; dajati se jim mora tudi primerna delavska doklada. V vojnem ozemlju se bode preskrba delavskih moči uravnala z odredbami višjega armadnega poveljstva.

Izven teh dopustov se še namerava odrediti tudi oprostive, ki se bodo podeljevale po dosedanjih določilih, posebno pa po odlokih poljedelskega ministrstva št. 39.064 in 44.464 iz leta 1915. Dopusti v smislu gornjih odlokov se bodo podeljevali le moštvo; izvzeti so samo podčastniki, ki že delj časa služijo. Enoletni prostovoljci in častniki sicer ne pridejo v poštev pri dopustih, pač pa pri oprostivah. Izjemoma se jim lahko podelijo kratki dopusti po vojaškem poveljstvu.

Sladkorne izkaznice.

Ker se sladkorja sedaj v vojskino dobi mnogo manj pridelala, kakor poprej v mirnem času in ker se je radi večje uporabe pojavilo pomanjkanje sladkorja, se je vlada odločila, da izda ostre odredbe, katere so se določile po naredbi trgovskega ministrstva z dne 4. marca t. l. Najvažnejše določbe so: Naredba določa, da se za nadzorstvo dobave in uporabe sladkorja upeljujejo sladkorne izkaznice in sladkorne naročilnice. Ker se z dnem, ko je stopila narredba v veljavo (4. marca), ni bilo mogoče upeljati sladkornih izkaznic, se je odredilo, da se od 5. marca do upeljave in izdaje izkaznic posameznim kupcem za njih lastno uporabo ne bo smelo prodati več kot en četrt kilograma sladkorja. Čas za prvo izdajo sladkornih izkaznic, ki bo določen najpozneje za sredino mesca marca, se bo razglasil po deželnih političnih oblastih. V naredbi bo omenjeno, da je za mesec dni za eno osebo dovoljeno uporabiti največ 1 kg sladkorja. Politična deželna oblast bo z ozirom na to določbo za svojo upravno ozemlje določila, koliko se bo smelo v posameznih krajih uporabiti sladkorja za osebo. Sladkorna izkaznica velja izključno samo za deželo in v deželi, za katero je izdana. Organizacija za izdajo teh

sladkornih kart je v splošnem tista, kakor pri izdaji krušnih in močnih kart. Tam, kjer se izdaja krušnih kart vrši po lastnih komisijah, jih bodo izdajale iste, tam, kjer ni nikakih komisij ali krušne izkaznice niso upeljane, pa se bodo sladkorne izkaznice izdajale po občinah. Sladkorne izkaznice se smejo izdati samo za osebe, v čegar gospodinjstvu ali gospodarstvu se ne nahaja več kot 2½ kg sladkorja za vsako osebo, ki dobiva v tamošnjem gospodinjstvu hrano. Izjema glede predpisa, da se sladkor sme prodajati le, če se izroči sladkorna izkaznica, velja samo za gostilne, točilnice, kavarne in slaščičarne, v katerih se sladkor daje gostom kot dodatek k pijači in jedilom.

Trgovci, kramarji, gostilničarji itd. bodo odslej dobivali sladkor samo tedaj, ako prinesejo sladkorno naročilnico, katere se dobijo pri politični okrajni oblasti ali za to določenem mestu. Ko n. pr. gostilničar zahteva sladkorno naročilnico, mora dokazati na primeren način, koliko sladkorja ima v zalogi in koliko ga rabi za dobo najdalje osem tednov. Za sladkorne veletržce in za industrije in obrti, ki izdelujejo sladkor, se izdajo posebne odredbe.

Na Češkem opuščajo hmeljišča.

Zveza hmeljarjev v Zatecu na Češkem je ravnokar izdala oklic, katerega je naslovila „Migljaji in nasveti za hmeljarje zatečkega okrožja v vojskinem letu 1916.“ V tem oklicu nasvetuje Zveza hmeljarjem, naj še hmeljarstvo bolj omejijo kot dosedaj. Ta svoj nasvet utemeljuje Zveza sledeče: Raki velike, od države odrejene omejitve izdelovanja piva v Avstriji in Nemčiji, bo se še tudi v slučaju, da se kmalu sklone mir, nakopičilo veliko zalog hmelja, nadalje pa bode tudi še radi nasfalih razmer izvoz našega hmelja čez morje skoroda popolnoma onemogočen. Priporoča se, da se na opuščanih hmeljiških zasadi sladkorna pesa in krompir. Pred vsem naj bi omejili hmeljarstvo tisti hmeljarji, kateri so dosedaj hmeljarstvo gojili v preveliki meri. Na hmeljiških, ki so še mlajšega nasađa in dobro rode, se izjemoma priporoča zasadijev raznih sadežev med vrstami, n. pr. krompir, sladkor na in živinska pesa ali kaka zelenjad.

Ker so se v zatečkem okrožju že lansko leto zmanjšala hmeljišča ali omejila za celih 11,2%, bode skoro gotovo letos ta omejitev znašala zopet novih 15 do 20%, če ne več, posebno radi tega, ker ima krompir in žito izredno visoke cene. Na ta način se bode prostor, ki je bil v zatečkem okrožju zasajen s hmeljem in je pred vojsko obsegal 12.400 ha, zmanjšal za dobro petino, torej na 8000 do 9000 ha.

Nadalje je Zveza zatečkih hmeljarjev znova izdala na občine in hmeljarje prepoved, po kateri se že več let hmeljska sadika ne smejo izvažati. Radi tega noben hmeljar ne sme vzgojenih sadik dalje prodajati, ker se s tem potem v tujih krajih goji — „zatečki hmelj“ pod slepilno znamko „hmelj za zatečkih hmeljskih sadik.“ Te sadike sicer v tujini ne daje tistega dobrega hmelja kot hmeljski nasađi v domovini, a vsekako škodujejo dobremu imenu pravega zatečkega hmelja in mu delajo škodo. Zatečkim hmeljarjem je nadalje strogo prepovedano, zasajati svoja hmeljišča z raznimi zgodnjimi in ranimi vrstami tujega hmelja, ker se s tem svetovnemu glasu zatečkega hmelja in enotnosti hmeljskih vrst zelo škoduje.

moč ne more ustavljati. Z nebeško oblastjo zapove hudemu duhu: „Poberi se, satan!“ In na mestu zmagovitega boja razvije svojo zastavo z napisom: „Gospoda, svojega Boga, moli, njemu samemu služiti!“

Prijatelji, preskušeni v bojih in zmagah, Vi razumete potek te občudovanja vredne vojske. Zveličar Vas vabi, da se udeležite tega svetega boja in te zveličavne zmage.

Dvojna bitka se bide sedaj na zemlji. Silovit sovražni naval je naperjen proti naši ljubi avstrijski domovini, hude boje je treba prestati za nebeško domačijo. Hočeš li biti zmagovalec v obeh, stopi pod prapor božjega Zveličarja in priseži na njegovo geslo: „Gospoda, svojega Boga, moli, njemu samemu služiti!“

Vedno in povsod si v božjih rokah; ali si v sprednji črti ali v rezervi ali v bolnišnici ali kjerkoli, povsod Te vodi njegova roka in vodi njegova desnica (Ps. 138, 10). Bog uravnava Tvoje življenje v sreči in bridkosti Tebi v prid; on je Tvoj Oče, nad vse skrben in poln ljubezni. To resnico si vtisni globoko v srce. Zato pa v ponižnosti moli vsak dan s svojega Boga. Ko zasine nov dan, se mu priporoči, ko se vleže mrak na zemljo, povzdigni k njemu svoje srce, čez dan večkrat vzdihni h Gospodu svojega življenja. Spomni se, kako Te je otroka učila mati moliti, kako si molil zjutraj in zvečer v svoji domači hiši kot sin dobrih starišev ali kot hišni gospodar. Čeprav si telesno daleč od svojih dragih, se v duhu sniži z njimi vsak dan v molitvi pred prestolom božjim. Priporočam Ti, ljubi brat, zlasti češčenje presvetelega Jezusovega srca. Dobro znana Ti je njegova mila podoba. Križ je nad njim, prebodo je z globoko rano, ovenčano z bodečim trnjem trpljenja — znaki bridkosti in smrti — in plamen šviga iz njega, plamen ljubezni do Tebe, s katero je Zveličar prestal neizrekljive bolečine na duši in te-

lesu in je naposled izkrvavel na križu. Temu ljubezni polnemu Srcu se je ob začetku vojske posvetil naš častiljivi vladar, njemu so se posvetili avstrijski narodi, njemu se izroči vsak dan tudi Ti: „Sladko Srce Jezusovo, bodi moja ljubezen! Jezus, moj Bog, ljubim te nad vse! Moj Jezus, usmiljenje!“

Ravno tako se z otroškim zaupanjem zatekaj k nebeški materi Mariji! V največji bridkosti pod križem svojega Sina nas je sprejela v svoje materinsko varstvo. Klič jo, naj Te zavoljo ljubezni do svojega umirajočega Sina varuje na duši in telesu. Kadar le moreš, moli njej na čast sveti rožni venec. Skrbno hrani molek; ako ni blagoslovljen, prosí svojega vojaškega dušnega pastirja, naj Ti ga blagoslovi in obdaru z vsemi odpustki, ki so jih sveti oče papež v tako obilni meri namenili ravno za vojake.

Nad vse visoko čislaj svojo sveto vero, ki nam jo je božji Sin oznanil in jo ohranjuje katoliška Cerkva. Človek brez vere je na svetu kakor slepec na potu, kakor samoten popotnik v tujini sredi temne noči — tava okrog, pa ne najde prave steze. Zveličavni nauki svete vere pa so svetla luč, ki kaže pravo pot, so mogočen žaromet, ki razsvetljuje s svojimi žarki zemljo in nebo, sega preko groba v življenje po smrti. Morda slišiš koga, ki govori proti sveti veri in se onahaša s svojo nevernostjo kot naprednjak in prosvitljeneč. Prijatelj, omiluj ga zaradi njegove slepote! Drži se Jezusa, ki Ti kliče: „Jaz sem luč sveta; kdor hodi za menoj, ne tava po temi, temveč ima luč življenja“ (Jan. 8, 12). O tistih, ki vedoma zametajo luč svete vere in se hvalejo s svojim brezverstvom, je Jezus izrekel kaj ostro obsodbo. Farizejem, „prosvitljenim in naprednim duhom“, ki so se trdovratno ustavljali božji resnici, je Zveličar dejal: „Ako bi bili slepi (ako bi nikdar ne bili slišali božje resnice), bi ne imeli greha; zdaj pa pravite: Vidimo (slišimo tvoje nauke, pa jih kot „naprednjaki“ odklanjamo) — to-

rej ostane vaš greh“ (Jan. 9, 41). Poleg Zveličarja na križu sta visela dva človeka. Eden se verno oklene Jezusa in dobi zagotovilo: „Še danes boš z menoj v raju!“ Drugi zabavlja čez Križanega in se s klevtijo na jeziku loči s sveta. Prijatelj, spominjaj se pogosto krstne obljube, da hočeš sveti veri zvesti ostati in po njej živeti, spominjaj se svete birme, s katero Te je Sveti Duh potrdil in vtisnil Tvoji duši neizbrisno znamenje vojščaka Kristusovega. Kot Kristusov vojščak zvesto stoj pod Kristusovo zastavo. Bog ne daje, da bi bil kdaj omahljiv, ali da bi ji postal celo nezvest. „Delaj kot dober vojščak Kristusov“ (2 Tim. 2, 3).

Se en opomin in eno prošnjo imam do Vas, prijatelji vojaki, ko premišljujemo sijajno zmago Jezusovo nad pekelnim skušnjavcem: Varujte se nečistosti v mislih in željah, v besedi in dejanju! Dva reči premisli, dragi moj! Kot vojak si oredje v božjih rokah, se vojskuješ za pravico, braniš cesarja in ljubi dom. V tem svetem in pravičnem boju bodi tudi res neomadežano orodje v božjih rokah. Potem boš imel blagoslov za se in za svojo domovino. Drugo, kar imej v mislih, je to-le: Nič ne ve, kdaj ga popelje smrt pred sodnji prestol vsevednega Boga. Zato nas Zveličar opominja: „Bodite prapravljeni, ker ne poznate ne dneva ne ure“ (Mat. 25, 13). To velja vsak dan, koliko bolj v vojski! Ako se vzbujajo nečiste skušnjave v Tvojem srcu, ako se Ti vsiljujejo od zunaj, pomisli na smrt, ki bi Te znašla podreti nadomoma. Ustavi se grelu, kakor se je Zveličar ustavlil hudemu duhu: „Poberi se, satan!“ Stori trden sklep, rekoč: „Raje umreti kakor grešiti! Jezus, Marija!“ Vsak dan moliš: „Ne vpelji nas v skušnjavo!“ Zato se pa sam izogibaj skušnjave, grešne priložnosti. — Bogu bodi potoženo! V tako težkih in resnih časih so zlasti po mestih malopridne osebe, ki zasledujejo vojake, da bi jih ujele v mrežo greha. In če

Amerika, Avstrija in Nemčija

Pred vojsko?

Od vsega početka je bilo jasno, da so Severoameriške države s svojim predsednikom Wilsonom — proti nam in za četverosporazum. Kjer so le mogle, so nam metafale polena pod noge. Sedaj nam pretijo z vojsko, ako bi mi in Nemčija brez svarila napadli oborožene sovražne trgovske ladje. Wilson zahteva, da se moraj najprej svariti, in le če se na svarilo ne ustavijo, ampak začnejo streljati ali pa hočejo uteti, se jih sme potopiti. Wilson ve, da je njegova zahteva za nas nesprejemljiva, kajti sicer bi bile naše ladje izpostavljene vedno prvemu napadom oboroženih sovražnih trgovskih ladij. K sreči se še v gosposki zbornici obotavljajo, da bi pritrdili Wilsonovi zahtevi, in za to še ni prišlo do skrajnosti. V zbornici hočejo, da bi Wilson posvaril Amerikance, naj se ne vozijo z oboroženimi trgovskimi ladjami. Stališče zbornice je zelo važno. Po severnoameriški ustavi namreč ne sme vojske napovedati predsednik, ampak obe zbornici.

Wilsonu očitajo, da so si on, njegovi prijatelji, in njegov tast veliko zaslužili v sedanji vojski. Anglija, Francija in Rusija so si dali delati v Ameriki orožje, strelivo in ladje, kar je pravzaprav proti načelu nepristranosti. Sedaj pa, ko so zaslužki dovolj veliki, menda Anglija zahteva, da se Amerika udeleži tudi vojske. Ali bosta zbornici dovolj močni, da se ustavita moralnemu namenu združenih kapitalistov?

Če tudi izbruhne še vojska z Ameriko, se položaj na bojiščih ne bo veliko spremenil. Vojaštva Amerika nima, pač pa vojne ladje, kojih moštvo pa za vojsko ni zelo izobraženo. A na naši strani bodo potem podmorski čolni lahko neovirano delovali na morju, kar bo posebno za trgovsko mornarico naših sovražnikov strašno orožje.

Hude obtožbe proti Wilsonu.

Iz Novega Jorka se dne 6. marca poroča:

Družba ameriških prijateljev za mir je vložila v obliki prošnje obtožbo zoper predsednika Wilsona, v kateri pravi, da išče Wilson namenoma spora z Nemčijo in Avstrijo, kljub temu, da nakupita obe državi v Ameriki vsako leto blaga za več kakor 800 milijonov dolarjev (1 dolar = 5 K avstrijske veljave). V dotični obtožbi je dokazano s številkami in podatki, da delata Wilsonov prijatelj, polkovnik House, ki je že več let zastopnik angleške finančne skupine, in Wilsonov tast obsežne in zelo dobičkanosne kupčije v Združenih državah Severne Amerike in v Mehiki. Wilson je v Mehiki pri zadnjih nemirih očitavno pospeševal angleško trgovino in angleške interese. Toda tam je opozarjal Amerikance, da naj pazijo, ker se nahajajo na vojnem ozemlju, česar pa sedaj napram Nemčiji ne mara storiti. Ker državni tajnik Bryan ni hotel odobravati Wilsonove politike, je mo-

se jim kdo uida, si nakopije težko breme greha na dušo in kolikokrat tudi kot kazen božjo na tem svetu o studne boleznin na telesu. Prijatelj, varuj se takšnih oseb, zaveznic hudičevih! Junaškega Samsona je prekanjena Dalila zvičajno zapeljala, ga oropala njegove moči in ga pahnila v nesrečo. Posnemaj egiptovskega Jožefa, ki je bežal pred zapeljivko. Z njim reci: „Kako bi mogel to hudobijo storiti in grešiti zoper svojega Boga“ (1 Mojz. 39, 9).

Da pa ostaneš čist, bodi trezen, varuj se pijančevanja in popivanja. „Ne opijanite se z vinom, to pelje v nečistost“, svari sv. Pavel (Efež. 5, 18). O koliko jih je omamljenih od alkohola padlo v nečisti greh, koliko nespodobnih besed in kletev je alkohol položil na jezik, koliko nasilnosti in upornosti je izšlo iz možgan, razgretih od alkohola! Temu sovražniku se stanovito ustavlja, kakor se junaško bojuješ zoper sovražnike domovine!

Prijatelj, moli svojega Boga, časti presveto Jezusovo srce, ljubi nebeško mater Marijo, čislaj svojo sveto vero, ohrani čisto srce in bodi trezen! Misli na veliko nalogo, ki jo imaš vršiti, zato pogumno zavrni vse, kar bi Te odvrtačalo od nje.

Ko so se Judje vrnili iz babilonskega pregnanstva in so zopet pozidali Jeruzalem, je njih voditelj Ezdra novo mesto mogočno utrdil. Bil je že skoraj gotov v grajenjem utrd. V zadnjem trenutku so pa še sovražni sosedje poskusili preprečiti obrambno delo. Poslali so Ezdra vabilo, naj pride k njim v ravnino Ono in sklene ž njimi zvezo. Hoteli so ga privabiti k sebi in ga zahrbtno umoriti. Ezdra pa jim je dal odgovor, vreden junaka: „Veliko delo izvršujem, ne morem priti!“ (2 Ezdr. 6, 3). Prijatelj, stori tudi Ti tako! Ti stojiš na braniku avstrijske domovine, boriš se za zveličanje svoje duše. Vsaki skušnjavi, ki bi Te odvrtačala od te dvojne vzvišene naloge, reci: „Izvršujem veliko delo, ne morem priti!“

Prijatelj, stoj trdno, Gospoda, svojega Boga, moli, njemu samemu služil!

Dr. Fr. Ks. Lukman.

ral odstopiti in tako lahko sedaj izdeluje ameriška tovarna Schwab (Wilsonov prijatelj) neovirano podmorske čolne za Anglijo. Nadalje se v imenovani obtožbi zatrjuje, da se v Združenih državah Severne Amerike neprestano nabirajo za Anglijo vojniki-prostovoljci, kar bje v obraz zakonodaji Združenih držav Severne Amerike. Sklepno je bilo v dotični obtožbi navedenih še več drugih točk, ki niso nič manj obtežilne za Wilsona, kakor zgoraj označene.

Francosko bojišče.

Pri Verdunu se bitka nadaljuje. Vsega skupaj so Nemci dosedaj pri Verdunu Francozom odvzeli 250 kvadratnih kilometrov ozemlja. Že v zadnji številki smo poročali, da so Nemci od verdunske trdnjave zavzeli utrdbe Douaumont in Haumont. Od tega časa so zavzeli še vasi Douaumont, Fresnes in Forges.

Ves svet s pridržano sapo gleda na dogodke pri Verdunu. Ako se Nemcem posreči tukaj prebiti francosko fronto, kjer jo brani najmočnejša francoska trdnjava, potem se bi začela drobiti cela francoska fronta.

Bitka je skrajno vroča in izgube so na obeh straneh velike, kakor je pri takem spopadu samoumevno. Toda številke, ki se po listih navajajo o izgubah, niso uradne, in za to je še treba s sodbo o izgubah, izraženih v številkah, počakati.

Dogodki pred Verdunom.

Dne 1. marca: Na izhodnem bregu reke Moze so žrtvovali Francozi pri utrdbi Douaumont, katero so brezuspešno napadali, izredno mnogo ljudi.

Dne 2. marca: Več dni trajajoč neprestani topovski boj za postojanke pred Verdunom se je nadaljeval. Francozi so s povečano srditostjo obstreljevali nemške postojanke. Nemci so ta dan po krepki artilerijski pripravi na višinah izhodno od Moze zavzeli vasi Douaumont (leži severozahodno od znane utrdbe Douaumont) in so na zahodni in južni strani vasi potisnili svoje postojanke dalje naprej. Ta dan so Nemci ujeli pred Verdunom okrog 1000 Francozov.

Dne 3. marca: Francozi so ta dan topovski ogenj še pomnožili. Napadli so vasi Douaumont in sosedne utrdbe. Prišlo je do krvavega boja moža z možem. Francozi so bili pod velikimi izgubami vrženi nazaj. Izgubili so zopet 1000 ujetnikov.

Dne 4. marca: Francosko topništvo je posebno ljuto obstreljevalo ozemlje pri Douaumontu. A bojev penote ta dan ni bilo.

Dne 5. marca: Ta dan je potekel mnogo mirnejše kot dosedaj. Vršili so se manjši boji, iz katerih so Nemci privedli 14 častnikov in 934 mož kot ujetnike.

Dne 6. marca: Nemške čete so ta dan svoje klešče krog Verduna zopet zožile. Severozahodno od Verkluna so na zahodni strani Moze zavzeli vasi Forges. Za višine južno od tega kraja se vrši še hud boj. Če bodo Nemci v tej smeri prodri še dalje proti jugu, bo to prodiranje imelo velikanski upliv na razvoj bojev izhodno od Moze.

Dne 7. marca: Nemške čete so dosegle uspeh tudi na jugoizhodni strani Verduna. Dne 7. marca zjutraj so se namreč z naskokom polastile vasi Fresnes, ki leži približno 18 do 20 km južnoizhodno od Verduna v dolini Woewre.

Francoski poveljniki pred Verdunom.

Danski list „Kjöbenhavn“ opisuje obisk, ki ga je imel njegov poročevalec v jeseni preteklega leta pri obeh poveljnikih francoske armade pri Verdunu, pri generalih Humbert in Herr. General Humbert je majhen, suh človek, vitke, inteligentne postave. Podočen je Japoncem, ima ostre, živahne oči, ne govori dosti in je skrajno prijazen in prijeten človek. Bil je pred vojno v Maroku, kjer je imel ponovno priliko, da je pokazal svojo sposobnost. Pri bitki ob reki Marni v jeseni leta 1914, ko so Francozi potisnili Nemce ob reko Aisne nazaj, je bil v središču in je pomagal zabiti klin v nemško fronto. On ni poljuden v smislu kakor drugi generali; on je mož, ki izvršuje svoje dolžnost brez besedičenja.

General Herr spominja nanj v toliko, da je istotako podoben ljudem z daljnega iztoka. Njegova polt je rumena, njegove oči imajo kalen izraz, kakor ga je opažati pri bolnih na jetrih. General Herr je star vojak s popolnoma sivimi lasmi. Tekom razgovora je rekel general med drugim: „Po vojni ne bo nobenih trdnjav. Od Dünkirehna do Švice bomo napravili en sam ogromen strelski jarek z mnogimi in najmodernejšimi strojnimi puškami, topovi in električnimi žičnatimi ovirami. Že sedaj je mogoče iti pod zemljo od Švice do Severnega morja, toda po vojni bomo pomaknili jarek nekoliko dalje proti izhodu.“

Nato se je v navzočnosti obeh generalov razpravljalo o vprašanju, kako dolgo bo trajala še vojna. Dočim mislijo Nemci in Angleži še na dolgo voj-

no, vlada v francoski armadi nasprotno mnenje. Častniki so si bili na jasnem v tem, da ne bodo izvršili Francozi tekem nobenega važnejšega napada. Zima je bila veliko pripravljane za spomladansko borbo, ki po njihovem mnenju kljub izkušnjam v Artoisu in Sampanji mora privedi do predora nemških črt. Čez poletje se bodo vršile bitke, kakoršnih svet še ni nikdar videl, in v jeseni bi se potem že lahko začela mirovna pogajanja.

Francoski uspeh v Vogezih.

Francozi so dne 4. marca na izhodni bojni črti v Vogezih pri gozdarski hiši Thiaville po izredno srditem topovskem ognju odvzeli Nemcem strelski jarek, katerega so Nemci dne 28. febr. odvzeli Francozom. Ta postojanka leži izhodno od mesta Badonviller, zahodno od mesta Strassburg, blizu francosko-nemške meje.

Srbi na francosko bojišče.

Iz Aten se poroča, da se je od srbskih čet, ki so zbrane na otoku Krif, poslalo te dni 15.000 mož na francosko bojišče.

Italijansko bojišče.

Nobelih posebnih dogodkov. Iz govora, ki ga je zadnji ponedeljek, dne 6. marca, imel vojni minister v zbornici, se da sklepati, da imajo Italijani sedaj 1.600.000 mož pod orožjem.

Dogodki v italijanski zbornici.

Dne 1. marca je morala začeti italijanska zbornica zborovati, ne da bi jo Kadorna, kakor do sedaj navadno, spremljal s topovskim gromenjem in morjenjem ob severno-izhodnih mejah. Ministrstvo je odklonilo, da bi dalo izjavo o političnem in vojskinem položaju. To je naredilo slab utis na poslance in nezadovoljnost s sedanjim ministrstvom je splošna, ker se ga smatra za nesposobnega.

V ponedeljek, dne 6. marca, so se dogodili v zbornici viharji prizori. Vojni minister je odgovoril na vprašanje zaradi podpor družinam vpoklicanih, ter se ni izražal zelo naklonjeno. Grajal je tudi občinske urade, ki pogosto pristransko postopajo pri podporah. To priliko so takoj spretno uporabili katoliški poslanci in socialisti ter so stavili končni predlog, ki je naperjen proti vladi. Tedaj je vstal ministrski predsednik Salandra ter rotil poslance, naj vendar ne delajo težav in naj glasujejo proti predlogu. Toda poslanci so se večinoma izmuzali iz dvorane in ob koncu zbornica ni bila sklepna. Salandra je pretil, da bo kralju stavil potrebne predloge. Ali bo šel sam, ali bo morala zbornica iti?

Avstrijski podmorski čoln potopil italijansko ladjo.

Rimski list „Agenzia Stefani“ poroča dne 3. t. m. iz Aten, da je angleški parnik „Trievelan“ došel v Pirej in je pripeljal seboj vse moštvo in 4 potnike italijanskega parnika „Giavo“, ki ga je potopil avstrijski podmorski čoln med Kreto in Aleksandrijo. — Ladja „Trievelan“ je rešila ponesrečence na visokem morju.

Sprejem na Doberdolu.

Učeneec, (doma iz Ormoških goric), piše z bojnega polja svojemu učitelju:

Kakor sem bržkone zadnjič pisal, je prišla tudi na mene vrsta, da sem se vis-a-vis spogledal s polentarjem. Sprejem je bil čudovit. Ni bilo nikakšnih slavolokov in okrašenih hiš, ampak nasprotno. Hiše vse podrtje in namesto slavolokov jame od granat, da smo se kar kotali prek njih. V vasi Doberdob smo malo počivali in takrat sem stopil v razrušeno cerkev, pa žalibog niti notri nisem mogel, ker so pred vrati ležale orgle. Nekaj še jih je bilo na koru. — Ko smo prihajali bliže, so zvižgale zraven velikih granat in šrapnelov tudi krogle iz pušk. Prišli smo srečno v strelski jarek. Potem pa smo streljali, da je bilo groza. V tistem strelskem jarku, kjer sem bil jaz nastanjen, so bile najhujše mine in ročne granate.

Eden mojih tovarišev je nekaj iskal v svojem nahrbtniku in notri mu je priletela ročna granata. A on ni dolgo premišljeval, kaj bi naredil, ampak se hitro odločil ter ga potegnil skupaj in pognal proti polentarju. K sreči ni granata prej eksplodirala, kot takrat, ko je nahrbtnik že po zraku letel. Seveda ga je popolnoma raztrgala. Tukaj je bila božja roka poleg, ki ga je obvarovala.

Mi ostanemo zdaj mogoče en mesec ali še dalje v rezervi. Zdaj smo pri Jadranskem morju. V kratkem odidem dalje na jug. Tukaj so marelice v najlepšem cvetu. Prosim tudi, spominjajte se me pri sv. mašah! — Pristrčne pozdrave hvaležni Stanko Pokrivač.

Italijan strelja na Zabnico in Ukve.

Simon Lubej iz Gornjih Jablan pri Cirkovcah nam piše s koroško-italijanske meje, da Italijan z gorskih višin strelja celo s topovi na vsakega našega posameznega moža, ki ga zapazi v dolini. Lubej nosi vsak dan pošto iz slovenske Zabnice in Italijan ga stalno vsak dan vzame na piko, a granate frčijo vse previsoko. Tudi vas ni nič poškodovana. Dne 19. febr. je Italijan streljal tudi na slovensko vas Ukve blizu Zabnic, a ni napravil prav nobene škode. Nekaj globokih jam je ostalo kot spomin na te sovražne granate. Na naši fronti Italijani zelo slabo merijo, menda jih vrh planin preveč zebe.

Pozdrave pošiljajo vsem dobrim Slovincem in Slovenkam Simon Lubej iz Gornjih Jablan, Celofiga in Španingar iz Gorice pri Račah, Svet iz St. Pavla pri Celju in Peršuh iz Strazgonje pri Ptuj.

Nemci slavijo avstrijsko mornarico.

Poročevalec „Berliner Tagblatta“ piše o avstrijski mornarici zelo laskavo:

Avstro-ogrška mornarica izvršuje tačas trojno nalogo: Brani avstrijsko obal proti pomorskim silam treh sovražnikov (Italijanov, Francozov, Angležev), napada istočasno s polnim uspehom in starim ofenzivnim duhom italijansko obal ter se udeležuje bojev za Albanijo. Vse to izvršuje s plemenito molčečnostjo. Le tuintam objavi mornariško poveljstvo poročilo o tem ali onem podvzetju in to je potem tudi vse, kar izvemo o delovanju avstro-ogrške vojne mornarice. Neumorna delavnost je njena najodličnejša čednost.

Rusko bojišče.

Na ruskem bojišču je še vedno huda zima z visokim snegom. Dogodki, o katerih se poroča, imajo le krajevni pomen, večja podvzeta so še bila dozda nemogoča.

Pri Tarnopolu.

Severozahodno od Tarnopola, pri Čebrovu, je močna avstrijska patrulja Bothmerjeve armade dne 6. marca pognala Ruse iz 1000 metrov dolgega okopa, ki ga je nato zasula. — Ob Dnjestru in ob besarabski meji so se pričeli zopet živahnejši artilerijski boji.

Pri Karbilovki.

Pri kraju Karbilovka, ki leži na reki Putilovka, severozahodno od trdnjave Rovno, so čete armade nadvojvode Jožef Ferdinanda dne 6. marca vrgle Ruse iz ruskih prednjih okopov, katere so na to zasedle.

Turška bojišča.

Na kavkaškem bojišču so se Rusi navali li zadnji čas z veliko silo na turške postojanke v prostoru med Trapecuntom in jezerom Van. Trapecunt (ob Črnem morju) je že od treh strani oblegan od ruske armade; Rusi obstreljujejo mesto tudi z morja z ladijskimi topovi. Turki imajo pred mestom sicer dve dobroturjeni obrambni črti, a kakor je posneti iz poročil, ki prihajajo s Kavkaza, se Trapecunt menda ne bo mogel posebno dolgo držati. Južnoizhodno od Erzeruma so ruske čete, kakor zatrjuje rusko uradno poročilo z dne 3. marca, zasedle v noči od 2. na 3. marca mesto Bitlis, ki leži kakih 20 km južnoizhodno od jezera Van.

V Perziji so Rusi dne 1. marca zasedli mesto Kermanšah, ki je glavno mesto pokrajine Aidjan.

Iz Mezopotamije, od Sueškega prekopa in od Dardanel ni nobenih posebnih novih poročil.

Valona in Solun.

Po francoskih poročilih so se začeli ostanki srbske armade izkroevati v Valoni. Od naše strani ni nobenega poročila, da bi se od nas ali od Bolgarov kaj podvzelo proti Valoni.

Tudi izpred Soluna ni nobenih poročil.

Bolgarija noče Albanije.

Bolgarski ministrski predsednik je slovesno izjavil, da Bolgarija ne misli zasesti Albanije, ker v njej ni bolgarskega prebivalstva. Ta izjava je naredila na Albance dober, na Grčijo pa pomirljiv utis. Grčija je ljubosumna, da bi postala Bolgarija prevelika in premočna.

Grčija se udala.

Stališče Grčije postaja jasnejše. V italijanski zbornici sta dva poslanca vprašala, kaj se je zgodilo, da je postala Grčija bolj naklonjena četverosporazumovim zahtevam. Državni podtajnik Berfarelli je izjavil, da se Grčija ne ustavlja četverosporazumovim odredbam in da tudi zaradi Soluna ni delala nobenih težav. Italijanska vlada se trudi, da obdrži dobro razmerje z Grčijo.

Črnogorski kralji.

Črnogorskega kralja Nikolaja je francoska vlada preselila v mesto Bordo, kjer mora stanovati v gradu Merignan.

Papež kaznoval katoliške liste.

Kakor poroča milanski list „Avanti“, je dal sv. Oče Benedikt XV. italijanskemu listu „Corriere d'Italia“ in drugim listom ukor, ker so hujskali italijansko javnost za vojsko proti Avstriji. Ker so tukli duhovniki začeli odpovedovati liste, so začeli pisati bolj zmerno.

Zasluzena zausnica.

Vojak iz Ljutomera nam poroča o sledečem zanimivem dogodku:

Na železnici Budimpešta—Temešvar se je v vozu II. razreda odigral nedavno sledeči dogodek: Govorilo se je o vojski. Neka črnooblečena dama začne tožiti in jadikovati. Izgubila je v vojski moža in starejšega sina. Mlajši in sedaj edini sin se bori na goriški fronti. To je poslušal od strani mož, fino oblečen, okrašen z briljantnimi ulzani, v starosti vojaške dolžnosti, po stanu eden izmed tistih trgovcev, ki jim ravno vojska donaša najmastnejše dobičke. Ta se začne neopravičeno pritoževati, da za svojo karto ni dobil polovice oddelka sam za-se. V tem pridrdra mimo vlak z vojaškimi transportom. Dama v žalni obleki začne znova jadikovati. „Da, vojska! Tudi jaz imam moža na bojišču in sicer na Ruskem. Oh, da bi bila že skoraj na naši strani zmaga in potem mir“, pravi neka druga mlada gospa. Škiljivo je pogledal krivonosni trgovec iznad časnika, v katerega je bulil ves čas med pogovorom in pravi: „Ja, mi moramo vsi vzdržati, milostna gospa. Končno pa itak opravljamo vsak svoj posel. In vi dobivate državno podporo.“ Naposled je z mnogopomenljivim smehljanjem na ustih klejal: „Sicer pa zastran mene lahko traja vojska magari 10 let.“ — Brkasti podčastnik, okrašen z veliko srebrno kolajno, slišavši to, se pririje do za vojno navdušenega kramarja ter mu brez vsake besede priloži od desne in leve po jedno krepko zausnico, da mu je kar klóbuk odletel pod okno. Burno odobravanje je sledilo temu činu. Star mož vstane in čestitajoč junaku, mu stisne desetkronski bankovec v roko. „Tega ne potrebujem“, pravi vojak, „ampak kupil bom za to cigarete, katere ponesem na fronto, v streške jarke, svojim tovarišem. Torej lepa hvala!“ — To se je zgodilo med Kikindjo in Zomboljo na Mažarskem dne 3. februarja vojnega leta 1916. — A. E.

Slovenske žrtve za domovino.

— Anton Gaber. Iz Trnovelj v vojniški župniji nam pišejo, da je dne 5. decembra 1915 pri Peči v Črnigori padel junaške smrti 22letni mladenič, zidar Anton Gaber. Sovražna krogla ga je zadela v trebuh. Padli je bil zvest naročnik „Slovenskega Gospodarja“, katerega je imel tudi na bojišče naročenega. Sladko počivaj vrli junak!

— Ferdinand Grozl. Od Sv. Antona v Sl. gor. se nam poroča: Žalostna novica je prišla iz tujeja, da je umrl dne 29. febr. mladenič Ferdinand Grozl, star 22 let. Pred smrtjo je še bil spreviden s sv. zakramenti. Rajni je bil poklican dne 17. oktobra kot kovač na daljnje Ogrsko k delavskemu oddelku pri zrakoplovstvu. Tam je dva mesca pridno delal za cesarja in domovino, potem se je tako močno prehladil, da so ubogega Ferdinanda morali prepeljati v bolnišnico. Spavaj sladko, dragi sin in ljubi brat, v daljnji ogrski zemlji!

— Jožef Hribar. Iz Sromelj pri Brežicah se nam piše: V Plznu na Češkem je dne 26. febr. umrl za vojnimi nasledki Jožef Hribar, star 24 let. Bil je zaveden Slovenec. Bodi mu daljna češka zemljica lahka!

— Martin Jakolič. Iz Braunšveiga pri Račah se nam poroča: Z italijanskega bojišča so prijatelji Martina Jakoliča in sicer Janez Frangež, Fr. Bohak, Vincenc Antoličič in njegov bratranec Jožef Robar naznanili žalostno vest, da je nemila smrt pobrala v najlepši dobi cvetočega življenja Martina Jakoliča. Dne 14. jan. zvečer je bil smrtno zadet od sovražne krogle v svoja mlada prsa. V zadnjem trenutku mu je še priskočil njegov bratranec Jožef Ro-

bar na pomoč in ga je prijel za roko ter ga klical: „Martin! Martin!“ A Martin ni dal nobenega glasu več od sebe. Pogledal je še samo proti nebu in izdihnil svojo dušo. Rajni je rad prebiral „Slovenskega Gospodarja“, ki ga je obiskoval tudi na bojnem polju. Dne 15. jan. je bil pri Sv. Martinu (na Doberdobo) na vojaško pokopališče pokopan. Naj mu bode daljna zemljica lahka!

— Edvard Laznička. Iz Galicije pri Žalcu se nam piše: Dne 18. febr. je umrl v Nabrežini vsled ran, dobljenih na Doberdobski gorski planoti, Edvard Laznička, p. d. Novak, posestnik na Gorici. Mlad gospodar si je komaj postavil svoje lastno ognjišče in že je kruta smrt segla po njegovem življenju. Bil je že tudi v Galiciji ranjen, a je ozdravel in šel potem na soško fronto, kjer je vrlega moža zadela prezgodnja smrt. Najboljši padajo! Bog tolaži mlado zapuščeno ženo z dvema malima otrokoma, njemu pa bodi lahka tuja zemljica!

— Tomaž Knez. Umrl je v cvetu 18 let v službi domovine vrl mladenič Tomaž Knez z Račkogga vrha pri Kapeli. Lani je vstopil med prostovoljne strelce v Radencih. Prestopni dan se je vrnil bolan domov. Drugo jutro pa je že izdihnil. Velika množica se je udeležila njegovega pogreba, tudi odposlanstvo prostovoljnih strelcev iz Radgone pod poveljstvom nadporočnika. Brač rajnega je ujetnik na Ruskem. Dobri rodbini sožalje!

— Simon Kovačič. Iz Gornje Radgone se nam poroča: Umrl je dne 16. febr. v vojaški bolnišnici v Lebringu na Srednjem Štajerskem vrl mož Simon Kovačič, posestnik v Črešnjevcih pri Radroni, v 50. letu svojega življenja. Rajni je bil vzoren gospodar in vsled svojega mirnega in poštenega značaja pri vseh priljubljen. Njegove telesne ostanke so dne 18. febr. prepeljali iz Lebringa v Radgono in od toč na domače pokopališče pri Sv. Petru. Vrlemu rojaku sveti večna luč! Žalujemo domačim pa bodi v tolažbo, da je tudi on dal svoje življenje na žrtvenik domovine.

— Jožef Obšer. Na severnem bojišču je dne 9. avgusta 1915 padel Jožef Obšer, doma iz St. Ilja pri Velenju. Bil je vrl in obče spoštovan mladenič.

Spomladansko delo na polju.

Dne 3. marca je izšla ministrska naredba, po kateri bi se naj uredilo spomladansko delo na polju. Naredba je izpopolnitev cesarske naredbe z dne 10. oktobra 1914.

Glavna določila te nove ministrske naredbe so sledeča:

Vsak poljedelec, bodisi da je lastnik posestva, najemnik ali prevzitek, mora vse svoje njive, v kolikor so pripravne za obdelovanje, sedaj spomladati in tudi pozneje obdelati in obsejati. Izjema je dovoljena samo tedaj, če je zemlja tako slaba ali se je tekem vojske tako poslabšala, da se ne bi splašalo je obdelati. V tem slučaju mora občinska žetvena komisija, to politični okrajni oblasti naznaniti.

Občinske žetvene komisije, ki so se sestavile že jeseni leta 1914 in spomladati leta 1915, morajo skrbeti, da se tudi letos spomladansko delo pravočasno in pravilno opravi. V to svrhu mora žetvena komisija ugotoviti, koliko polja je v občini neobdelanega in koliko se ga najbrž ne bo obdelalo. V prvi vrsti mora se pregledati, kaj bo s spomladanskim delom na onih posestvih, čegar lastniki, najemniki ali oskrbniki so bili vpoklicani in se je bati, da se jih ne bi pravočasno in pravilno obdelalo. Žetvene komisije si morajo napraviti načrt, kako se bo za taka posestva pravočasno preskrbela pomoč glede delavcev in uprežne živine. Žetvena komisija mora večkrat sklicati sejo, da se posvetuje, kje je pomoč najbolj potrebna. Komisija mora tudi skrbeti, da se preskrbi in popravi orodje, nabavi seme in gnojila. Občini se morajo naznaniti tista polja, katera se radi vpoklica ali drugih ovir, nastalih vsled vojne, ne morejo obdelati. Občina mora v potrebnih slučajih naznaniti zadevo okrajnemu glavarstvu in zaprositi za delavce od zunaj. Navadno pa okrajno glavarstvo naroči občini, da naj skrbi, da se polje obdela. Ako občina obdela njivo, ima pravico, da si zaračuni stroške obdelovanja iz dohodkov posestva. Nastavljenci gozdarskih in drugih enakih uradov morajo žetvene komisije in občine pri izvrševanju dane jim naloge pridno podpirati.

Kdor nalašč ali iz huđobnega namena ne bi hotel obdelati svojega zemljišča, se sme po politični okrajni oblasti kaznovati z denarno globo do 1000 K, ali z zaporom do enega mesca.

Upamo, da se našega slovenskega kmečkega ljudstva ne bo treba kaznovati, ker itak vsak človek na deželi od pastirčka do sključenega starčka stori vse, da se vsak rob naše lepe slovenske zemlje pravilno in pravočasno obdela in obseja. Kdor pa uvidi, da mu je popolnoma nemogoče, obdelati kakega zemljišča, naj naznani občini (radi previdnosti pismeno), da mu preskrbi delavcev od zunaj. Občina javi to na okrajno glavarstvo, ki mora preskrbeti potrebne delavce.

V občinah, kjer je večina članov žetvene komisije vpoklicanih, se naj volijo ali novi, ali pa se na

politična oblast prosi, da se za vpoklicane in neobhodno potrebne člane dobi oprostitev za spomladno obdelovalno dobo.

Cenjene naročnike še enkrat opozarjamo, da smo vsled razmer prisiljeni list pošiljati samo tistim, ki ga plačajo naprej. Podražil se je papir, barva, sploh vse tiskarske potrebščine za 50% do 400%. Plačati moramo vse naprej, ako še hočemo sploh kaj dobiti. Vsled teh razmer je v Avstriji prenehalo izdajati okoli 900 listov, nad 600 listov pa je povzelo naročnino. Mi nečemo zvišati naročnine, ker smo kmečki list in ker se kmetu že tako slabo godi; pač pa bomo od zdaj naprej list pošiljali samo tistim, ki si ga bodo plačali, če že ne za celo leto, pa vsaj za četrt in pol leta naprej. Kakor hitro bode komu potekla naročnina, mu bomo list ustavili. Tistim naročnikom, ki lista nimajo plačanega naprej, bomo po dopisnici naznili, do kdaj je list plačan, da bodo vedeli, pravočasno obnoviti naročnino. Ako bi se morebiti komu zgodila krivica, naj takoj reklamira in naj natančno naznani, kdaj in koliko je plačal naročnine zadnjikrat. Ob enem že takoj zdaj opozorimo, da so mnogi naročniki sicer še-le prei kratkim plačali naročnino, ki pa se je porabila še za leto 1915; ti bodo morali torej v kratkem poslati naročnino tudi za naprej, da se jim list ne bo ustavil. Prosimo pa, da nam cenjeni naročniki nikakor ne zamerijo tega koraka, ki so nam ga usilile vojne razmere.

Razne novice.

*** Vojne pridige v postu I. 1916.** Z današnje številke smo začeli priobčevati postne pridige za vojake in zaledje. Zaposlili in dobili smo za današnje pridigo cerkveno dovoljenje. Tudi naslednje pridige priobčimo, ko dobimo za nje cerkveno dovoljenje.

*** Odlikovani slovenski vojni kurati.** Z duhovniškim zaslužnim križcem II. razreda na belorudečem traku so odlikovani sledeči slovenski vojni kurati: Franc Kren, Franc Kopolšek in Franc Napast (franciškani o. Ciprijani). Vsi trije odlikovanci so duhovniki lavantinske škofije.

*** Anton Starčević.** V ponedeljek, dne 6. marca, je minulo 20 let, odkar je za vedno zatisnil oči veliki sin hrvatskega naroda Anton Starčević. Z njim je izginil značajan mož, mož železne doslednosti, ki se ni udajal mimoidočim strujam, niti se slepo klanjal vsaki novi misli, temveč je iz življenja in zgodovine svojega naroda črpal trdna načela in nazore o sredstvih in načinu, kako bi se moglo pomagati iz nesrečnih razmer do boljšega življenja. Samo pravico je hotel za Hrvate in za to je in val svojo stranko — stranko prava. Bil je za združenje Slovencev in Hrvatov pod mogočnim žezlom njih Habsburžanov. Njegovo politiko nadaljuje še danes stranka prava.

*** Priznanje.** C. kr. deželni šolski svet je kel zahvalo in priznanje nadučitelju v Teharjih Lovro Šah za marljivo in uspešno soudeležbo pri biranju prispevkov za oskrbovanje vojaštva, bc za istega, stoječega pred sovražnikom kakor za jence v zaledju.

*** Po smrti odlikovan.** Z italijanskega bleda se nam poroča: Poročali smo že o Ferdinandu blač, ki se je hrabro boril na južnem bojišču in umrl junaško smrt za domovino. Narednik Verblad dom iz Jarenine, je bil dne 26. febr. 1916 odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda. Ubogidinand! Ni ti bilo dano učakati tistega časa, da bili pripeli hrabrostno kolajno na junaška prsa: to pa naj ista bo žalujočim domačim v blag spomin.

*** Odlikovani slovenski fantje domačega pešpolka.** Odlikovani slovenski fantje domačega pešpolka: vodnik Ivan Bergles, doma iz Breznice pri Polju, poddesetnik Franc Krofič, doma iz Lučan pri Ljubi, odlikovana s srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda; pešec Martin Gumse, doma iz Laporja pri Bistrici, pešec Karl Pliberšek, doma iz Hoč pri riboru, in pešec Pavel Šauperl, doma iz Lembarja, pri Mariboru, odlikovani z bronasto hrabrostno svetinjo.

*** Junaška knjiga slovenskih fantov.** Kot smo namerava g. Jernej pl. Andrejka, c. kr. ga podpolkovnik in sloviti pisatelj „Slovenskih fantov“ napisati „Junaško knjigo slovenskih fantov v prvi vojni“ ter se že bavi z nabiranjem gradiva. drobnosti o tem na široko zasnovanem delu, ki se izdajalo s privolitvijo in podporo vojaških oblastin razglase v kratkem.

*** Rožni venec rešitelj življenja.** Pod tem slovom nam piše topničar F. Svenšek od Sv. Trojice v Halozah: Neki dan smo bili namenjeni iti na brigado. Z nami je moral nek za verske resnice se brigajoči fant; vendar pa je nosil s seboj rožni venec, katerega mu je izročila njegova mati pri odhodu k vojakom. Ko smo bili pripravljene za odhod, je še popravljal svojo prtljago in po naključju

padel rožni venec iz žepa. Vsi smo mu prigovarjali, naj ga vzdigne in hrani. V svoji zmoti nas je zavrnil, rekoč: „S tem si pač ne bom zaslužil zlate kolajne, pa če se vsi tako brigate zanj, bom ga vse eno pobral.“ V tem trenutku, ko se on skloni po rožnem vencu, prižvižga krogla in mu prevrta nahrbtnik in skledico za menažo ter frči dalje. Ko bi se ne bil sklonil za rožnim vencem, bil bi gotovo pri priči mrtev. Nato ga je poljubil in obesil okoli vratu, rekoč: „Ta je moj rešitelj!“ Dosti se še nahaja takšnih mladenčev, kateri tudi v teh resnih časih ne marajo slišati o božji previdnosti, pa ta resničen dogodek naj jih opominja na pravo pot. Srčne pozdrave pošiljajo s primorske fronte vsem rodoljubim in našemu „Slovenskemu Gospodarju“ F. Svenšek, A. Kocijan in še drugi.

*** Za svoje padlih in ujetih.** Po nekod se dogaja, da svoji padlih in ujetih vojakov ne dobivajo podpore po tem, ko se je uradno potrdilo, da je dotični vojak padel ali da je v ujetništvu. Tako postopanje vzdrževalnih komisij je napačno. Cesarska naredba z dne 12. junija 1915 namreč določa, da imajo svoji padlih in ujetih vojakov pravico do podpore ves čas kar vojska traja. Ako se je torej komu radi tega vzdrževalna podpora črtala, ker je vojak padel ali je v ujetništvu, naj se svoji takoj pritožijo potom občine na okrajno glavarstvo in naj se pri tem sklicujejo na omenjeno cesarsko naredbo.

*** Vojna in spolne bolezni.** Pri nižjeavstrijskem cesarskem namestništvu so imeli posvetovanje, pri katerem je vladni zastopnik rekel, da vlada ne misli ljudstva poučevati z letaki, ampak naj to dela časopisje. Profesor Finger je rekel, da je vsled vojnih razmer obolela ena tretjina zakonskih moških; tudi med ženskami se je ta bolezen pomnožila; obolele so od bolnih zakonskih mož, ali pa, ker je zakonska zvestoba silno padla. Vsled te bolezni je zelo padlo število rojstev, v Nemčiji za 200.000. Brez sodelovanja cerkve in ljudstva boj proti tej kugi ni mogoč.

*** Kaj bo z ujetniki-delavci?** Mnogi posestniki so izjavili, da pod novimi strogimi določili ujetnikov-delavcev ne morejo dalje obdržati. Kmečki zastopniki cele Avstrije in tudi gospodarske organizacije so vložile pri vladi in pri vojaški oblasti svoje želje, da bi se ujetnike pustilo pod starimi pogoji. Dosedaj še zadeva ni rešena. Ako do 15. marca ne bo odločitve in posestniki ni vložil kavecije, se bodo ujetniki-delavci odpoklicali. Kdor jih pa hoče obdržati, mora še pred 15. marcem na okrajnem glavarstvu vložiti predpisano kavejico.

Smrtna kazn za dejanje p. tuhe pri potegu vojnih ujetnikov. Vrhovno armadno vodstvo je izdalo za slučaje, ako bi kdo dajal vojnim ujetnikom potuho in jim pomagal, da pobegnejo, sledeče: Kdor koli bi prenočeval pobegle vojne ujetnike, jim dajal obeko in hrano ter jim sploh pripomogel, da bi lažje pobegnili, bi se pregrešil zločin stva zoper varnost armade in bi bil po § 327 vo-

lavca svedli in ne optjaka... kaznovan s smrtjo na trpi. Jan. Grotloh, Engel-Drogerie Brno 637, Moravsko

Sidro-Liniment. **Sidro-Pain-Expeller.** **bol oblažajoče mazanje**

Zelo važno za KMETOVALCE! **J. Pfeifer v Hočah** **Domače podjetje!**

da ne začne zeleneti. Zaradi ozimne setve pa mora biti ob enem suh, najboljše brez snega. Gorak sušec ima rad mrzel april.

*** Zakaj ostane jelovina tudi po zimi zelena.** Iglice jelovine vstrajajo več let za to, ker je njih sestava zelo trdna in trdna, pa tudi za to, ker vsebuje smolo, torej lažje kljubuje zimskemu mrazu nego listi listnatega drevja. Mecesnu pa kljub temu odpadejo v jeseni iglice, ker imajo v sebi jako malo smole.

*** Sadite solnčnice!** Zopet se od kmetijskih strokovnjakov pozivljejo ljudje, da letos v prav obilnem številu sadijo solnčnice. Njih olje prinaša kmetom lep zaslužek.

Kdaj žanjejo po svetu? Mogoče bo koga zanimalo, kako se žetve po svetu vrste? Mesca januarja žanjejo v Avstraliji, Novi Zelandiji, v Čile in v Argentini. — Februarja in marca v Zgornjem Egiptu, Aziji, na otoku Cipru, v Perziji, Mali Aziji in v Mehiki. — V aprilu in maju v Algiriji, Srednji Aziji, v Maroku, na Kitajskem in na Japonskem. — Mesca junija v Kaliforniji, v severni in južni Karolini, v Oregonu, v Grčiji, Turčiji, na Španskem in Portugalskem ter v južni Franciji. — V juliju v izhodnih državah Severne Amerike, v Rumuniji, Bolgariji, v južni Rusiji, na Avstro-Ogrskem, Nemčiji, Švici in v južni Angliji. — V avgustu v severnih državah Severne Amerike, v Belgiji, Nizozemski, na Danskem in v srednji Rusiji. — V septembru in oktobru pa v južni Afriki in v državi Peru. — V decembru v Birmi in Novi Južni Zelandiji. — Tako torej Bog daje ljudem živeža iz zemlje vsak mesec sproti.

*** Jaro semensko žito.** Kranjska Kmetijska družba v Ljubljani sporoča: Po naključju se je družbi vendar posrečilo, dobiti na Češkem nekaj semenskega žita, ki utegne tekom prihodnjih treh tednov dospeti v Ljubljano, če tega prometne razmere ne bodo preveč ovirale. Dobiti pa bo v prvi vrsti in zadostno Nold-Dregerjevo izvirno seme jarega ječmena „Imperial Typ A“ (Hordeum distichum erectum A), ki je najzgodnejše dozorujoča izmed vseh gostoklasnih vrst ječmena. Prenese tudi poznejšo setev in zelo hitro in bogato rodi, posebno v težki zemlji. Seje se je okoli 150 kg na 1 hektar. Dalje bo dobiti omejeno množino originalnega Dregerjevega češkega semena jare pšenice, ki je za naše kraje zbog svoje utrjenosti najbolj primerna pšenica. Udje naj brez odloga prijavi svo je naročitev družbi in naj po možnosti pošljejo tudi vreče, ker vreče družbi primanjkujejo in se odpošiljanje zaradi tega lahko preveč zakasni. Ceno družba šele ob prejemu žita določi, nikakor pa ne bo višja, kakor kakih 58 do 62 K za 100 kg z vrečo vred v Ljubljani.

Seme za zeleno krmo. Poljedelsko ministrstvo naznanja, da je uredilo, da se bo posestnikom, ki rabijo za zgodnjo zeleno krmo semensko koruzo in činkvatin, seme poskrbelo potom ministrstva. Prošnje se naj pošiljajo žetvenemu komisarju g. Petrovanu na mariborskem okrajnem glavarstvu.

Zasega jaje odpravljena. Z c. kr. okrajnega glavarstva se nam poroča, da je zasega jaje za celo jersko odpravljena in je torej trgovina z jajci odprsta. Samo za izvažanje se mora dobiti uradno dovoljenje cesarske namestnije.

*** Modra galica iz Kranjske!** Kranjska Kmetijska družba piše: Pri Kmetijski družbi kranjski je veliko modre galice naročene in že plačane iz erskega in Primorskega in te naročnike opozoridaj naj najprej svoj delež državne galice v svoji ali zahtevajo. Podpisana družba kranjski deželni ojeno državno modro galico po 3 K za 1 kg čez ne sme oddajati. Po došlih vesteh je za Štajer-in Primorsko le toliko modre galice prisojena, da e na 1 hektar komaj ena tretjina tiste, ki se po-uje. Svojim udom na Štajerskem in Primorskem losedanjim naročnikom iz teh dežel da družba ske galice po 5 K za 1 kg kolikor je rabijo, in lo izmed štajerskih ali primorskih naročnikov že plačano naročilo na modro galico popolnoma deloma prekliče, ne stori s tem družbi nikake ne-ike; ona se ne bo držala svoječasno objavljenih ojev, ampak bo brez vsakega ugovora vplačani ar takoj vrnila. Svarimo pa naročnike na švedsgalico, ki je res draga, da se s prekličenem ne pre-lijjo, dokler nimajo doma zagotovljene državne ga-kajti že danes je cena za modro galico pri kup-na debelo, t. j. v celih vagonih, 8.50 K za 1 kg, e na drobno razprodaja po 10 K. C. kr. Kmeti-družba kranjska mora pravočasno vedeti, koliko e švedske modre galice bo potrebovala za svoje drugim je itak ne da, zato zahteva ona končne ravoveljavne naročitve do dne 20. marca t. l., e z njo pravočasno razpolagati in se varovati iz- obrestih, kajti c. kr. Kmetijska družba ima edsko modro galico založen cel milijon kron.

Bakrena galica. Mariborski okrajni odbor najja, da sprejema naročila za modro galico do dne marca. Kdor si galico naroči, mora takoj vplača-saj polovico zneska. Cena bakreni galici bo s ski vred 3 K 25 vin za 1 kg. — Naj vinogradi- ni še niso naročili potrebne galice, isto pri okraj-zastopu takoj naročijo.

*** Oprostitev plemenskih kobil.** Od merodajne uni smo izvedeli, da je vojaška uprava pripravlje- v posebnih slučajih dovoliti oprostitev plemens- kobil od prebiranja. Ako n. pr. kmet dokaže, da

je njegova kobila izredno rodovitna in da povrže lepa zrebata, je mogoče, da se tista kobila lahko oprsti. Ker se prebiranje ali klasifikacija konj vrši že v prihodnjih tednih, je priporočati, da konjereji, ki imajo take kobile, takoj napravijo potom občine dobrotemeljeno prošnjo na okrajno glavarstvo. Ako se prošnja kmalu ne reši, naj se pred klasifikacijo se enkrat podrega, kaj je s prošnjo. Če ni ugodnega odgovora, se seveda mora kobila poslati k prebiranju.

Najvišje cene za koruzni zdrob in moko. Štajersko cesarsko namestništvo je določilo za koruzni zdrob in za koruzno moko pri prodaji na drobno sledeče najvišje cene: Za vse občine v deželi, ki niso od bližnje železniške postaje oddaljene več kot 3 km, za kilogram koruznega zdroba 78 vin. in za kilogram koruzne moke 50 vin. Za občine, ki so oddaljene od bližnje železniške postaje 3—10 km, za kilogram koruznega zdroba 79 vin. in za kilogram koruzne moke 51 vin. Za občine, ki so oddaljene od bližnje žel. postaje več kakor 10 km, za kilogram koruznega zdroba 81 vin. in za kilogram koruzne moke 53 vin. Te od štajerske namestniške uradne določene najvišje cene za koruzni zdrob in za koruzno moko morajo biti v vseh trgovinah, kjer se prodaja koruzni zdrob in koruzna moka, nabite na vidnem mestu. Ta nova odredba je stopila v veljavo dne 5. marca t. l.

Kdo je kriv zadrege za moko? Glasilo ministrstva zunanjih del, dunajski list „Fremdenblatt“, piše glede razmer na Dunaju: „Že več dni manjka kruha in moke, dasiravno je gotova stvar, da je zadosti moke na razpolaganje. Ne manjka moke, ampak le spoznanja, kako je treba moko razdeljevati. Kar je žita in moke v zalogah, to zadostuje popolnoma, ne glede na to, da smemo računati s pošiljatvami iz Rumunske. Zahtevati smemo torej, da se nedostatki pri razdeljevanju moke hitro popravijo.“ — Morda se bo sedaj oglašil osrednji žitni urad na Dunaju. Tudi na Slovenskem štajerskem čutimo nedostatke te uprave.

Nebo žari. Izšla je nova časa primerna knjižica: Pesmi Silvina Sardenko „Nebo žari.“ Cena broširanemu izvodu 1 K, vezanemu 1.80 K. Dobiva se v Katoliški bukvarni v Ljubljani. Priporočamo!

Dopisi.

Maribor. Za mesto Maribor je pri prodaji na drobno določena kot najvišja cena za koruzni zdrob za kilogram 76 vinarjev in za koruzno moko kilogram 48 vinarjev.

Krčevina pri Mariboru. Umrli je po dolgi in mučni boleznici Franc Kalušnik v 86. letu svoje starosti. Pred smrtjo si je še želel videti svojega sina, a se mu ni posrečilo. Pogreb se je vršil dne 2. sušca. N. v m. p. l.

Sv. Ilj v Slov. gor. Prireditel Bralnega društva v nedeljo, dne 5. marca se je kljub slabemu vremenu dobro obnesla. Vrle naše mladenke so v splošno zadovoljnost predstavljale igri „Oh, ta Polona!“ in „Prisiljen stan je zaničevan.“ Tudi deklamacije in petje domačega pevskega zbora je zelo dopadlo. Le večkrat kaj takega!

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Vedno redkeje stajajo naše vrste. Cvet naših mož in mlade se bori daleč od nas za dom in cesarja, dom ugrablja neusmiljena smrt cvetko za cvetko, za možem V dveh dneh je zahtevala kar tri; umrli so Jakob Žampa, kmet v Bišu, Lc. Krajnc, mladenka v Sovjaku, Jakob Muršec, pe-nik v B.š. Pretekli teden smo pokopa li an ka, deklico iz Bšeškega vrha. Komaj so ut z zvonovi, že je prišla tužna vest, da je pad os- južno-zaholnem bojišču za prostost in blagor de- domovine bo evnik Franc Čeh, viničar v Bisež- vrhu, zapuščajoč ženo in tri nedorasle otroke u- žrtv v tako kratkem času, to je hud udar v jih našo znanjo. Usmiljeni Bog, bodi tolažnik o- lim ženam, obriši vroče solze žalujočim zaost- bodi oče in va uh za pušenim sirotam!

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Naš rojak, g. J Firbas, je menovan za poročnika pri 10cm tle- ski bateriji št. 13. — V občino Trnovska vas ih 20 Rusov za spomladanska dela na polju in njih; stanovali bodo v Rajšpovem mlinu.

Sv. Benedikt v Slov. gor. V Ženjaku je tek, dne 26. febr., prevedena s sv. zakramenti na porodu blaga žena in mati Neža Krambergar pustila je moža, ki je priljubljen čevljar, in de- nepreskrbljenih otrok v starosti od 18 do 1 letni zdravnik dr. Tiplič od Sv. Lenarta, ki so ga ov cali, je storil vse, kar je mogel in znal, da, ko lo mogoče rešiti življenja detetu, reši vsaj ot- mater. A bilo je drugače sklenjeno. Umrli je i pustila devet sirot, ki bodo v teh žalostnih časi čutili bridko izgubo materine ljubezni, varstva lažbe. Rajna Krambergarica je bila prava, krš- ka, vzgledna mati. Otroke je vzgajala lepo, v s- božjem in jih posebno z lastnim vzgledom nape- la h krščanskemu življenju. Skoro vsako nedel v pristopila k sv. obhajilu in navadno v družbi e- ali dveh otrok, ki so po vzgledu maternem tudi s- prihajali k sv. zakramentom. Poplačaj jej Bog, p- remu je tako zvesto služila in zanj vzgojevala ke, z večnim življenjem, otroke pa tolaži in jim o-

ni živ spomin na dobro mater in njene nauke in vz- glede. Ona pa naj sedaj z nebes dol s svojo molitvijo zaliva, kar je tukaj sadila v srcih svojih otrok, da bodo dobri in pridni ostali in se enkrat v nebesih s svojo materjo vsi skupaj znašli. Bog daj večni mir in pokoj njeni duši!

St. Janž na Dravskem polju. Število Mohor- janov se je zelo povišalo, od 115 na 170. Fara Šteje okoli 2400 duš. Od teh je prišlo od časa mobilizacije 442 v vojaško službo, torej na šest oseb en vojak. A padlo jih je že žalibog 21. Najbolj prizadete so Pre- polje; izmed 82 jih je sedem mrtvih, tri vdove žalu- jejo po Jerneju Kumrič, Francu Ules in Andreju E- kart. Dne 2. marca t. l. je v Knittelfeldu na Gornj. Štajerskem podlegel svojim ranam vojak Franc Kokol iz Rošnje. Bodi vsem našim padlim junakom tuja zemlja lahka!

Sv. Venčesl pri Slov. Bistrici. Pri nas je po- brala bela žena mlado posestnico Terezijo Donik, ko- maj 45 let staro mater petero nedoraslih otrok. Pog- reb se je vršil dne 29. februarja. Naj ji bo zemlja lahka!

Marenberg. V nedeljo, dne 26. sušca, se vr- ši občni zbor za Mladeniško in Dekliško Zvezo pri podružnici Sv. Janeza Nepomučana na Suhem hribu predpoldne v društveni sobi. Mladeniči in dekleta, udje in prijatelji, vsi na zborovanje!

Ziče-Dražavas. Umrli je tukaj 86letni starček Franc Sailer. Bil je skrben in občespoštovan gospo- dar, kar je pričala velika udeležba ob njegovem po- grebu. Bodi mu zemljica lahka!

Dramlje. Kakor drugod, je tudi pri nas, zla- sti na človeških žrtvah in gospodarskem življenju v- sekala vojska globoke rane. Glasom izjave občinske- ga predstojništva je dala naša občina v tej svetovni vojski cesarju 316 vojakov. Okoli 70 je ujetih, mrtvih oziroma pogrešanih pa okrog 22. Odlikovani so bili med drugimi ti-le: brata Jernej in Jurij Kožuh, oba desetnika, s srebrno kolajno II. razreda; Jožef Ma- stnak, četovodja, s srebrno kolajno I. in II. razre- da; Anton Fidler, desetnik, s srebrno kolajno II. raz- reda; Anton Arh, desetnik, z bronasto kolajno. Vsi omenjeni so bili tudi povišani v službi in so, razun Fidlerja, kot prostaki vstopili v vojsko.

Novacerkev pri Celju. Na italijanskem bojiš- ču sta bila odlikovana z bronasto kolajno za hrab- rest Alojz Gorečan in Alojz Borovnik iz Selc. Oba se že borita šesti mesec proti izdajalskemu Lahu, pa sta še vedno zdrava.

Novacerkev pri Celju. Tukaj je umrl Franc Zupanek, star 80 let. Bil je dober kristjan in umen gospodar. Dobro je poznal tudi Laha, s katerim se je vojskoval leta 1866. Svčila mu večna luč!

Frankolovo. Kmetijsko katoliško izobraževalno društvo ima svoj letni občni zbor v nedeljo, dne 12. marca 1916, popoldne po večernicah, v prostorih po- sojilnice z navadnim sporedom. Vabi se k obilni u- deležbi.

Sv. Peter na Medvedovem selu. Kmetijska podružnica Mestnje-Sv. Peterjeve po jedno krepko zauš- nico, da mu je kar klobuk odletel pod okno. Burno o- dobravanje je sledilo temu činu. Star mož vstane in čestita joč junaku, mu stisne desetkronski bankovec v roko. „Tega ne potrebujem“, pravi vojak, „ampak kupil bom za cigarete, katere ponese na fronto, v strelske järke, svojim tovarišem. Torej lepa hvala!“ — To se je zgodilo med Kikindo in Zomboljo na Mažarskem dne 3. februarja vojnega leta 1916. — A. E.

Slovenske žrtve za domovino

— **Anton Gaber.** Iz Trnovelj v vojniški žu- pniji nam pišejo, da je dne 5. decembra 1915 pri Pe- čih v Črnigori padel junaške smrti 22letni mladenič, zidar Anton Gaber. Sovražna krogla ga je zadela v trebuh. Padli je bil zvest naročnik „Slovenskega Go- spodarja“, katerega je imel tudi na bojišče naročene- ga. Sladko počivaj vrlj junak!

— **Ferdinand Grozl.** Od Sv. Antona v Sl. gor. se nam poroča: Žalostna novica je prišla iz tu- jega, da je umrl dne 29. febr. mladenič Ferdinand Grozl, star 22 let. Pred smrtjo je še bil spreviden s sv. zakramenti. Rajni je bil poklican dne 17. oktobra kot kovač na daljnje Ogrsko k delavskemu oddelku pri zrakoplovstvu. Tam je dva mesca pridno delal za cesarja in domovino, potem se je tako močno prehladi- dil, da so ubogega Ferdinanda morali prepeljati v bolnišnico. Spavaj sladko, dragi sin in ljubi brat, v daljnji ogrski zemlji!

— **Jožef Hribar.** Iz Sromelj pri Brežicah se nam piše: V Plznu na Češkem je dne 26. febr. um- rli za vojnimi nasledki Jožef Hribar, star 24 let. Bil je zaveden Slovenec. Bodi mu daljna češka zemljica lahka!

— **Martin Jakolič.** Iz Braunšveiga pri Račah se nam poroča: Z italijanskega bojišča so pri- jatelji Martina Jakolič in sicer Janez Francež, Fr. Bohak, Vincenc Antoličič in njegov bratranec Jožef Robar naznanili žalostno vest, da je nemila smrt po- brala v najlepši dobi cvetočega življenja Martina Ja- količa. Dne 14. jan. zvečer je bil smrtno zadet od so- vražne krogle v svoja mlada prsa. V zadnjem tren- utku mu je še priskočil njegov bratranec Jožef Ro-

bi oče, večni Bog, ne zabi svojih nas otrok. Iz knji- žice „Otroški oder“ od M. Gregorčičeve „Lažnjiva Milena“ živo slika napačno vzgojo vsled slepe ljube- zni matere Grozdane, in kaže modro skrb očeta Ra- doslava za pravo srečo svojih otrok. Ps izvrstno us- peli gledališki predstavi so mali igralci pod vodst- vom g. učitelja Gajšeka s čustvom deklamovali in po- pevali domoljubne pesmi; krasno je prednašal uče- nec Ogorelec Gregorčičevo večno lepo „Soči“ in učen- ka Cvetko „Domovini.“ Navzroč občinstvo je glasno izražalo svoje veselje in pohvalo, da se mladež tako zarano navdušuje za geslo: Vse za vero, dom, cesa- rja, ter je darovalo v korist avstrijskemu Rudečemu križu 140 K. — Tudi v naši župniji vlada žalost za- radi v Galiciji in ob Soči padlih vojakov-rojakov, u- jetih je več v Sibiriji, nekaj pogrešanih. — Nahajajo se tudi pri nas Goričani, kateri so našli tukaj dobra srca, vendar si žele kmalu nazaj v domači kraj, k Soči, k predragi znanici.

Rajhenburg. V pomoč v vojski oslepelim vo- jakom smo uprizarili šaljivo-resno igro „Svoje glavna Minka.“ Vkljub skrajno slabemu vremenu se je zbra- lo v dvorani obilo poslušalcev. Vse igralke so se po svojih močeh potrudile, da je celoten utis cele igre bil tak, kakoršnega igra sama zahteva. Svoje glavna Minka se spreobrne in zopet vzljubi domačo hišo, ka- tero je prej zaničevala. Zlasti sedaj v sedanji sveto- vni vojski je marsikatera deklica prišla v svojo roj- stno hišico nazaj, ki jo je prej lahkomišelnost zapusti- la. Svoje glavnost in trma vodi v nesrečo, pokorščina in ubogljivost in ponižnost so najlepše lastnosti do- rega slovenskega dekleta. Za mnogobrojni obisk se bodo zahvalili najbolj oni reveži, ki dobijo od nas 100 K podpore. Vsi, ki so pripomogli k temu uspehu, so veseli, ker so storili delo ljubezni do bližnjega.

Doi pri Hrastniku. V nedeljo, dne 19. sušca, bo po prvem sv. opravilu občni zbor Slovenskega ka- toliškega izobraževalnega društva. Prijatelji društva, udeležite se v velikem številu!

St. Ilj pri Velenju. Umrli je dne 3. t. m. Ma- tevž Voh, star 88 let, zadnji Radeckyjev veteran v naši župniji. Pogreb je bil v nedeljo, dne 5. marca. — V bolnišnici v Slovenjgradu je umrl dne 28. feb. znani posestnik Gašpar Krajinč v 66. letu svoje sta- rosti. Rajni zapušča vdovo, dve hčerki in edinega si- na, ki je na južnem bojišču. Dne 28. febr. so pripel- jali rajnega Gašparja na dom, dne 1. marca pa se je vršil pogreb. N. p. v m. l.

Zadnja poročila došla v četrtek, 9. marca.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo

Dunaj, 8. marca.

Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Na bojni črti armade generalnega polkovnika dvojvođe Jožef Ferdinanda so bili tudi včeraj boji- ti, da časa do časa živahnejši. Drugače nobenih ugotov- se b n i h d o g o d k o v.

Italijansko bojišče.

liko s se pr Mir.

Albansko bojišče.

ki so Mir.

pravo- nestnik načelnika generalnega štaba: pl. Hüter, moraje pravoi podmaršal.

Boj za Verdun.

pravi ancosko uradno poročilo z dne 7. marca:

Zahodno od Moze so Nemci s pomočjo srđitega ti. Ob treljevanja v okolici kraja Regnieville prodrli in devo sli ob železniški črti dalje naprej. V istem lripu so od zultito napadli višino št. 265 in so jo zavzeli. V pro- čini, tu pri vasi Fresnes smo se (Francozi) umaknili da dela ložja višine Lorraines.

Verdun za vsako ceno.

Francoski pisatelj Herve poziva v svojem listu no poanceze, da morajo držati Verdun za vsako ceno. p je, kdor ne uvidi, da se pri Verdunu gre sedaj tel ob zgodovino Francije in Evrope.

Nemčija in Portugalska

ljudst Berolinska „Vossische Zeitung“ je dobila preko na dedanja poročilo, da je portugalska vlada izjavila, vse, č zaplembe nemških ladij ne bo preklicala. Radit vilno ga se je spor še bolj poostril.

Listnica uredništva.

Mladenka s Poharja, Dobje in Špitalič. Sv. Jurij Taboru Ljutomer: Dopisi so brez podpisa. Torej ne moremo bediti. Če kaj ište javite nam vedno tudi svoje ime. — Ilj pri Velenju: Sme dobili še od druge strani. Podra el — licija: Zadevo zaradi tehtnic naz anite na glavarstvo. — Št Ilj Velenju: Zelo lepo, toda pesmi nam navzemejo preveliko pre- a.

Zemljevid francoskega zemljišča se dobi pri tvrdki G. Freytag & Berndt, Dunaj VII. Schottenfeldgasse 62. Zemljevid, ki je velik 80 x 100 cm zelo jasno označuje celo francosko fronto. Cena s poštnino vred 1 K 30 v. Pri tej tvrdki se dobijo tudi zemljevidi vseh drugih bojišč.

Lysoform. Opozorjamo čitatelje na današnji inšert Lysoform je najboljša in najcenejša razkuževalno sredstvo.

Govori se, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk in sajmenicami dobili (do 630.000 K) sedaj se radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozorjamo na današnji tozadevni glas „Srečkovnega zastopstva“ v Ljubljani.

Naročevanje samo pondeljke „Straže“. Kdor hoče imeti „Stražo“ samo v pondeljek, si isto kakor dozdaj lahko naroči posebej. Za naročanje pondeljke „Straže“ se naj rabi položnice „Našega Doma“, katere smo priložili pred kratkim in ki so veljavne samo za pondeljko „Stražo“. Kdor nima te položnice, naj pošlje denar po poštni nakaznici na naslov: de pravništvu Pondeljke v Straže“ v Mariboru. Ob strani naj napiše, ali je nov ali star naročnik, da ne bo pomot. Sama Pondeljka v Straže stane za celo leto K 3'20; za pol leta K 1'60; za četr leta 90 vin.

Loterijske številke.

Gradec, dne 1. marca 1916: 80 67 65 54 75
Ljubljana, dne 4. marca 1916: 63 53 22 4 79

Maja naznanila

Imam 10 8 tednov starih prasat za prodati kdor želi vseh 10 skapaj kupiti, naj se oglasi pri Arnužu Sv. Jakob v Slov. ger. 139

Synglerjev šivalni stroj dobro takoj, se za 50 K pada. Maribor, Götthe-strasse 2, II. nadstropje, vrata št. 124. 138

Kupujem in plačam točno o prejaznu po najvišjih cenah kostanj les na vsaki železniški postaji na Sp. Štajerskem Franc. Kupaik v Konjicah. Tudi (hude) orehove, jesenore, hrastove, gabrove, javorjeve, jelševine in stavbeni les. 140

Na velike plaminsko posestvo se išče močna, silava deklica, ki bi imela opraviti predvsem s svinjami. Mesečno 12 K, razen tega na leto 1 par čevljev. Nastop takoj. Naslov pove upravištvu. 145

3300 iz eno močnih d estnih trt cepljenih na Ripara Portalis in Grotte, trunta, rizal ng, bela burgundec, zeleni silvanec, žlahtnina, beli ranfol, vse prve vrste. Cena 1 komad 8 v., 2 vrste po 4 v. Kdor tebi lepe trte, naj se zgleda pri Francu Toš, pos. v Gaberniku p. Juršinci. 150

Dva hiši v Mariboru se po ceni prodajata. Krasna lega, velik sado nosnik. Cena 2.000 in 34.000 K. Ponudbe v nemškem jeziku J. Mussil, Dunaj I., Postgasse št. 11. 148

Čevljarski učence, kateri se je že bil sje učil lahko vstopi takoj. Tegethofova ulica št. 30, Maribor. Tudi tak se sprejme, ki se hoče začeti učiti, samo od poštenih ljudi. Mojster mu preskabi vse. 126

Išče se majhno stanovanje z vrtem in njivo v rajem najraje na Sp. Štajerskem. Se ljube kaka gostilna tudi na račun, kjerkoli. Ponudbe sprejema s prijaznosti upravištvo Slov. gospodarja pod šifro „Dvoje-kično“ 123

Krojaškega učenca, s deželo, poštenih staršev sprejme pod ugodnimi pogoji. Fr. Dereani, krojaški mojster v Mariboru, Piarrhofgasse št. 1. 135

Denar najde 15. jan. 1916 na cesti iz Mozirja v Gorenje. V mozirski cerkvi bilo že trikrat naznanjeno. 133

Več mizarških pomočnikov in 2 učence sprejme mizarška delavnica * stroj. J. G. Repič, Felzeia pri Celju. Stanovanje in hrana v hiši.

Trgovski pomočnik (24 let star) vojaščne prost, železnarske in špecerijske stroka, govori s ovensko, nemško in ogrsko, želi mesto. Nastop pri upravi Slov. Gosp. pod „Ogrsko št. 134.“

Vinograd, ki vinogradniška dela dobro razume, se takoj sprejme za lepo vinogradno posestvo pri Razgoni. V ničar si lahko na pose-va ru 2-3 krave in 5 svinj. Ponudbe pod „L 1197“ anonimo pisarno Kleinsch, Gradaec, Backstrasse 4. 3 K

Krepkega kevaškega učenca s polno hrano sprejme Janez Novacek, kovaški mojster v Mariboru, Lend-gasse 7. 118

Priden učence, ki ima veselje do čevljarstva, se takoj sprejme. Vpra-ša se v čevljarski obrti Ivan Berna, Celje, Gosposka ulica 6. 116 a

„Solzna Avstrija.“ Izdal sem zopet dve novi krasni bejni pesmi: I Avstriji v pozdrav. in II Plakajoča mati. Kdor mi pošlje za 25 vin. nekih neporabljenih snank in pa svoj natančen naslov, pošljem mu takoj te dve pesmi. Tudi srejših 10 pesmi je še na razpolago. Toraj vseh 12 pesmi stane samo eno krono in 10 vin. Na bresplačna naročila se ne maram osirati! Naročuje se pri Matiju Belec pri Sv. B. lfenku v Slov. gor. pri Ptaju. Štaj. 117

Učence sprejme takoj Franjo Duchek sve-čar, Maribor Viktringhofgasse. 92

Zidarji za stalno in zimsko delo se spre-mijo za vojaške stavbe v Ljubljani. Sprejmejo se tudi

tesarji za stalno delo. Za potovanje so potrebni uradno izdani potni listi. Stavbenik Julij Glaser, Maribor, Mellinghof. — Kupi se tudi vsaka množina stavbenega in rezanega lesa po najboljših cenah. 680

! KAVA ! 50% cenejša: Amerikanska štedilna kava, vele-aromatična, izdatna in štedilna 5 kg poskusna vreča K 12'50 po povzetju. Pol kilogram vele-prima najfinjši čaj K 2'50. 50 ko-mandov različnih lepih pohladit 1 K oddaja A. Sapira, ekspozit kave in čaja Tisabogdan 436, Ogrsko. 122

5000 kron! van plačam, ako Vaša kurja odesa, bradavice, obtiščanost v treh dneh brez bolečin ne izginejo s korenino vred Ela bal-samom. Lonček z garandiranim pismom 1 K, 3 lončki 2'50, 6 lonč-kov 4'50. Komeny, Košice (Kassa) I Postfach 14, Ogr-sko. 499

Pridna, poštna učenska, ki je zmožna slovensine in nemščine v besedi in pisavi, se sorojme pri hra-i in popolni oskrbi. Ivan Berna, čevljarska obrt, Celje, Gosposka ulica 6. 116 b

Koledar za slovenske vojake za leto 1916 je letos gotova najbolj in času najbolj primeren koledar. Krasn ga lepa slika cesarjeva. V koledarju najdeš 10 strani molitev, ki so primerne za vojake na bojišču. Razven tega te ta koledar podučil o podporah družin, o penzijah vdov in sirot, o penzijah invalidov itd. Ob koncu ima tudi vzorce za prošnje na razne urade v zadevi poč- bor in penzij. Koledarja se je dozdaj razpečalo med slovenskih vojaštvom že žež 18.000 izvodov. To kaže, kako je priljubljen vs- jakom na fronti, ki ga enkrat vidijo, ki ga gotovo naroče in ga težko pričakujejo. Stane pa s poštnino vred 1 K, brez poštnina 10 v manj. Naroči in dobi se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5.

Brzejavni naslov: Cirilova tiskarna Maribor
Trgovina tiskarne sv. Cirila Maribor, v lastni hiši Koroška cesta št. 5
Četkovni račun c. br. poštna št. hrzalnica št. 25.028 t. Interurban telefon št. 156

Prigoroča svoje veliko za- logo raznega papirja, pe- rapskiv, perca, škaflic za pisarnika, svinčnikov, re- dek, kamencov, tabij, črni, svinčkov (barvarskih) in vseh velikostih, trgovskih knjig, noticov, pisarniškega papirja v majnih in škaflicah, razpisnic itd. Sveta podoba (mala, velika in stonska), razpela vseh velikosti, molitveniki, mo- lčki, svetilnice, škapulirji. Štampilje za urade in dr.

100 l domače pijače orvežujoče, slastne in lepe gaseče si lahko vsakdo sam napravi s majhnimi stroški. V zalogi so: ananas, je- bolnik, grenadinec, malinovec, muš- kati hrušovec, poprovi metovec, pa- marandovec, prvenčovec, vitanjevec. Neuspeh izključen. Še črnača pijača se lahko pije polni hladna, postmi tudi vro- ča namesto ruma in šganja. Sestavine s natančnim nave- šilom stanejo K 4.50 franko po povzetju. Na pol takih por- cij dam eno sastonj. Za ekonomije, tvornice, večja gospo- darstva, delavnice itd., neprecenljiva vrednost, ker to de- lavca sveži in ne optani in njegova delamneost ni na trpi. Jan. Grolsch, Engel-Drogerie Brno 637, Moravsko

bel oblažajoče mazanje
Sidro-Liniment.
Kakostni n Sidro-Pain-Expellen.
Bodiva se v lekarnah ali direktno v Dr. Richter-ja lekarni „Pri slatnem brovi“, Praga, I, Elizabetina cesta 5. Dnevno raspodiljanja.

Zelo važno za KMETOVALCE!
Tovarna za mlino, kmetijske stroje, žage itd., livarna za železo in medenine
J. Pfeifer v Hočah pri Mariboru (Štajersko)
Domače podjetje!

Proti nalezenju rabimo
Lysoform-milo
Pfefferminz-Lysoform
Dr. Keleti & Murányi
Lysoform-delavnice, kemične tovarne v Ujpestu.

